

Utorok 27. apríla 2021

P9_TA(2021)0133

Námietka voči vykonávaciemu aktu: Maximálne hladiny rezíduí pre určité látky vrátane flonikamidu

Uznesenie Európskeho parlamentu z 27. apríla 2021 o návrhu nariadenia Komisie, ktorým sa menia prílohy II, III a IV k nariadeniu Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 396/2005, pokiaľ ide o maximálne hladiny rezíduí acechinocylu, acibenzolar-S-metylu, *Bacillus subtilis*, kmeň IAB/BS03, emamektínu, flonikamidu, flutolanilu, fosetylu, imazamoxu a oxatiapirolínu v určitých produktoch alebo na nich (D063854/04 – 2021/2608(RPS))

(2021/C 506/05)

Európsky parlament,

- so zreteľom na návrh nariadenia Komisie, ktorým sa menia prílohy II, III a IV k nariadeniu Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 396/2005, pokiaľ ide o maximálne hladiny rezíduí acechinocylu, acibenzolar-S-metylu, *Bacillus subtilis*, kmeň IAB/BS03, emamektínu, flonikamidu, flutolanilu, fosetylu, imazamoxu a oxatiapirolínu v určitých produktoch alebo na nich (D063854/04,
- so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 396/2005 z 23. februára 2005 o maximálnych hladinách rezíduí pesticídov v alebo na potravinách a krmivách rastlinného a živočíšneho pôvodu a o zmene a doplnení smernice Rady 91/414/EHS ⁽¹⁾, a najmä na jeho článok 5 ods. 1 a článok 14 ods. 1 písm. a),
- so zreteľom na stanovisko Stáleho výboru pre rastliny, zvieratá, potraviny a krmivá z 18. februára 2020,
- so zreteľom na smernicu Európskeho parlamentu a Rady 2009/128/ES z 21. októbra 2009, ktorou sa ustanovuje rámec pre činnosť Spoločenstva na dosiahnutie trvalo udržateľného používania pesticídov ⁽²⁾,
- so zreteľom na odôvodnené stanovisko prijaté Európskym úradom pre bezpečnosť potravín (ďalej len „EFSA“) 27. mája 2019 a uverejnené 2. augusta 2019 ⁽³⁾,
- so zreteľom na odôvodnené stanovisko prijaté úradom EFSA 17. augusta 2018 a uverejnené 25. septembra 2018 ⁽⁴⁾,
- so zreteľom na odôvodnené stanovisko prijaté úradom EFSA 29. augusta 2018 a uverejnené 18. septembra 2018 ⁽⁵⁾,
- so zreteľom na závery prijaté úradom EFSA 18. decembra 2009 a uverejnené 7. mája 2010 ⁽⁶⁾,
- so zreteľom na stanovisko výboru Európskej chemickej agentúry pre hodnotenie rizík z 5. júna 2013 ⁽⁷⁾,

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ L 70, 16.3.2005, s. 1.

⁽²⁾ Ú. v. EÚ L 309, 24.11.2009, s. 71.

⁽³⁾ Odôvodnené stanovisko EFSA k úprave existujúcich maximálnych hladín rezíduí flonikamidu v jahodách a iných plodoch, Vestník EFSA (EFSA Journal) 2019; 17(7):5745, <https://www.efsa.europa.eu/en/efsajournal/pub/5745>.

⁽⁴⁾ Odôvodnené stanovisko EFSA k úprave existujúcich maximálnych hladín rezíduí flonikamidu v rôznych plodinách, Vestník EFSA (EFSA Journal) 2018; 16(9):5410, <https://www.efsa.europa.eu/en/efsajournal/pub/5410>.

⁽⁵⁾ Odôvodnené stanovisko EFSA k úprave existujúcich maximálnych hladín rezíduí flonikamidu v rôznych koreňových plodinách, Vestník EFSA (EFSA Journal) 2018; 16(9):5414, <https://www.efsa.europa.eu/en/efsajournal/pub/5414>.

⁽⁶⁾ Záver EFSA z partnerského preskúmania účinnej látky flonikamid z hľadiska posúdenia rizika pesticídov, Vestník EFSA (EFSA Journal) 2010; 8(5):1445, <https://www.efsa.europa.eu/en/efsajournal/pub/1445>.

⁽⁷⁾ Stanovisko výboru pre hodnotenie rizík z 5. júna 2013 s návrhom harmonizovanej klasifikácie a označovania flonikamidu na úrovni EÚ, <https://echa.europa.eu/documents/10162/0916c5b3-fa52-9cdf-4603-2cc40356ed95>.

Utorok 27. apríla 2021

- so zreteľom na článok 5a ods. 3 písm. b) a na článok 5a ods. 5 rozhodnutia Rady 1999/468/ES z 28. júna 1999, ktorým sa ustanovujú postupy pre výkon vykonávacích právomocí prenesených na Komisiu⁽⁸⁾,
 - so zreteľom na článok 112 ods. 2 a 3 a na článok 112 ods. 4 písm. c) rokovacieho poriadku,
 - so zreteľom na návrh uznesenia Výboru pre životné prostredie, verejné zdravie a bezpečnosť potravín,
- A. keďže oznámenie Komisie z 20. mája 2020 s názvom Stratégia „z farmy na stôl v záujme spravodlivého, zdravého potravinového systému šetrného k životnému prostrediu⁽⁹⁾ podporuje „celosvetový prechod na udržateľné agropotravinové systémy v súlade s cieľmi tejto stratégie a cieľmi udržateľného rozvoja“;
- B. keďže flonikamid je selektívny systémový insekticíd, ktorý pôsobí narušením príjmu potravy, pohybu a ďalších foriem správania hmyzu, čo vedie k vyhladovaniu a dehydratácii, po ktorých nasleduje smrť⁽¹⁰⁾;
- C. keďže obdobie platnosti schválenia účinnej látky flonikamid bolo predĺžené vykonávacím nariadením Komisie (EÚ) 2017/2069⁽¹¹⁾;
- D. keďže výbor Európskej chemickej agentúry pre hodnotenie rizík vo svojom stanovisku z 5. júna 2013⁽¹²⁾ informuje o výsledkoch pokusov na potkanoch, ktoré viedli k zvýšenej hmotnosti placenty, oneskorenému otvoreniu vagíny, zníženiu hmotnosti maternice a vaječníkov, nižšej hladine estradiolu a vyššej hladine LH, ale považuje tieto výsledky za nesúvisiace alebo irelevantné; keďže príslušný orgán Dánska upozorňuje na „jasný vplyv na výskyt viscerálnych malformácií u králikov pri úrovniach netoxických pre matku“⁽¹³⁾;
- E. keďže v predbežnom rozhodnutí Agentúry Spojených štátov na ochranu životného prostredia (EPA) o preskúmaní registrácie (vec č. 7436) zo 14. decembra 2020 v súvislosti s flonikamidom sa konštatuje, že „úplnejšie posúdenie rizika pre včely nemožno vykonať bez údajov vyššej úrovne o opel'ovačoch“, že „dostupná štúdia stupňa I o akútnej orálnej toxicite nebola vhodná na kvantitatívne použitie a štúdie stupňa II a III o opel'ovačoch v súvislosti s flonikamidom nie sú v tomto čase k dispozícii“ a že „požiadavky pre test akútnej orálnej toxicity pre dospelé včely medonosné a údaje stupňa II a III pre včely medonosné (t. j. štúdie čiastočne v teréne/v teréne) stále nie sú splnené“⁽¹⁴⁾;
- F. keďže generálny prokurátor Kalifornie Xavier Becerra vo svojich pripomienkach z 2. novembra 2020⁽¹⁵⁾ k navrhovanému predbežnému rozhodnutiu o preskúmaní registrácie kritizoval, že EPA nemá dostatok informácií na charakterizáciu rizík flonikamidu pre opel'ovače;
- G. keďže generálny prokurátor s odvolaním sa na posúdenie EPA týkajúce sa ekologického rizika ďalej vysvetľuje, že nová štúdia chronickej toxicity u dospelých včely medonosnej zahŕňala predĺžené obdobie pozorovania určené na zachytenie oneskorenej toxicity flonikamidu, keďže účinky sa často pozorujú až o mnoho dní neskôr po tom, ako hmyz zahynie vyhladovaním; keďže v rámci novej štúdie sa zistilo, že flonikamid je pre dospelé včely mimoriadne toxický; keďže na základe týchto výsledkov EPA stanovila, že registrované použitia flonikamidu by včely vystavili 17- až 51-násobku množstva flonikamidu, ktoré spôsobuje značnú ujmu; keďže počas predĺženého obdobia pozorovania sa úmrtnosť naďalej zvyšovala pri všetkých testovaných koncentráciách v závislosti od dávky; keďže úmrtnosť sa do konca predĺženého obdobia pozorovania v rámci častí štúdie týkajúcich sa flonikamidu nestabilizovala;

⁽⁸⁾ Ú. v. ES L 184, 17.7.1999, s. 23.

⁽⁹⁾ COM(2020)0381.

⁽¹⁰⁾ <https://www.regulations.gov/document/EPA-HQ-OPP-2014-0777-0041>

⁽¹¹⁾ Vykonávacie nariadenie Komisie (EÚ) 2017/2069 z 13. novembra 2017, ktorým sa mení vykonávacie nariadenie (EÚ) č. 540/2011, pokiaľ ide o predĺženie období schválenia účinných látok flonikamid (IKI-220), metalaxyl, penoxsulam a prochloraz (Ú. v. EÚ L 295, 14.11.2017, s. 51).

⁽¹²⁾ Stanovisko výboru pre hodnotenie rizík z 5. júna 2013 s návrhom harmonizovanej klasifikácie a označovania flonikamidu na úrovni EÚ, <https://echa.europa.eu/documents/10162/0916c5b3-fa52-9cdf-4603-2cc40356ed95>.

⁽¹³⁾ Príloha 2 k stanovisku výboru pre hodnotenie rizík z 5. júna 2013 s návrhom harmonizovanej klasifikácie a označovania flonikamidu na úrovni EÚ, <https://echa.europa.eu/documents/10162/1e59e8be-0905-5fc1-8e76-a35628fa5833>.

⁽¹⁴⁾ Č. spisu EPA-HQ-OPP-2014-0777, <https://www.regulations.gov/document/EPA-HQ-OPP-2014-0777-0041>, s. 13 a s. 18.

⁽¹⁵⁾ <https://oag.ca.gov/sites/default/files/FINAL%20Flonicamid%20PID%20Comment%20Letter.pdf>

Utorok 27. apríla 2021

- H. keďže v článku 191 ods. 2 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ZFEÚ) sa stanovuje zásada predbežnej opatrnosti ako jedna zo základných zásad Únie;
- I. keďže v článku 168 ods. 1 ZFEÚ sa uvádza, že „pri stanovení a uskutočňovaní všetkých politík a činností Únie sa zabezpečí vysoká úroveň ochrany ľudského zdravia“;
- J. keďže cieľom smernice 2009/128/ES je dosiahnuť udržateľné používanie pesticídov v Únii znížením rizík a vplyvov používania pesticídov na ľudské zdravie, zdravie zvierat a životné prostredie a podporou využívania integrovanej ochrany proti škodcom a alternatívnych prístupov alebo techník, napríklad nechemických alternatív pesticídov;
- K. keďže pri stanovovaní maximálnych hladín rezíduí (MRL) je potrebné zohľadniť kumulatívne a synergické účinky a je mimoriadne dôležité urýchlene vypracovať vhodné metódy takéhoto posudzovania;
- L. keďže podľa návrhu nariadenia Komisie by sa maximálna hladina rezíduí v prípade flonikamidu zvýšili z 0,03 mg/kg, čo zodpovedá súčasnemu detekčnému limitu, na 0,7 mg/kg v prípade jahôd, na 1 mg/kg v prípade čierníc a malín, na 0,7 mg/kg v prípade šípok, moruší, plodov hlohu azarolského, plodov bazy čiernej a iného drobného a bobuľového ovocia, na 0,8 mg/kg v prípade čučoriedok, brusníc, ríbezlí a egrešov, na 0,3 mg/kg v prípade inej koreňovej a hlúzovej zeleniny všeobecne, ale na 0,6 mg/kg v prípade reďkoviek, na 0,07 mg/kg v prípade šalátu a podobnej listovej zeleniny a na 0,8 mg/kg v prípade strukovín;
1. vznáša námietku voči prijatiu návrhu nariadenia Komisie;
 2. domnieva sa, že návrh nariadenia Komisie nie je zlučiteľný s cieľom a obsahom nariadenia (ES) č. 396/2005;
 3. berie na vedomie, že EFSA pracuje na vyvinutí metód posudzovania kumulatívnych rizík, ale zároveň konštatuje, že problém posudzovania kumulatívnych účinkov pesticídov a rezíduí je známy už desaťročia; žiada preto EFSA a Komisiu, aby tento problém riešili ako mimoriadne naliehavú záležitosť;
 4. navrhuje, aby maximálna hladina rezíduí flonikamidu zostala na úrovni 0,03 mg/kg;
 5. žiada Komisiu, aby stiahla svoj návrh nariadenia a aby predložila výboru nový návrh;
 6. poveruje svojho predsedu, aby postúpil toto uznesenie Rade, Komisii a vládam a parlamentom členských štátov.
-